

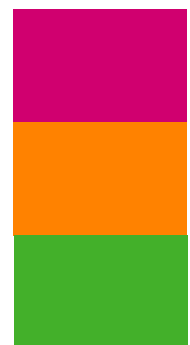
Barnbokslut 2022

Söderhamns
kommun

Innehåll

Inledning	2
Sammanfattning.....	3
Situationen för barn och unga i Söderhamn - i siffror.....	4
Verksamhetsberättelser utifrån Barnkonventionens grundprinciper	9
Slutsatser	17

Inledning

Du är på väg att läsa Söderhamns kommuns barnbokslut för år 2022. Syftet med barnbokslutet är att det ska fungera som ett underlag för att skapa en bättre situation för barnen i Söderhamns kommun.

Vidare ska barnbokslutet belysa om barnen i Söderhamn har fått det bättre eller sämre under året, samt ge exempel på vad som har gjorts under året som påverkar barn och unga i Söderhamn.

Upplägg

Barnbokslutet har följande upplägg:

1. Först ges en sammanfattning av hela dokumentet som beskriver de övergripande slutsatserna från bokslutet.
2. Redovisning av ett antal nyckeltal som på ett kvantitativt vis belyser hur situationen ser ut för barn och unga i Söderhamn jämförbart med andra kommuner.
3. Utifrån barnkonventionens fyra grundläggande principer redovisas verksamhetsberättelser från olika kommuner inom verksamheten.

Underlag

Barnbokslutet bygger på insamlad information från verksamheternas årsredovisning år 2022 och till viss del dialog med representanter från verksamheter i Söderhamns kommun som arbetar med målgruppen barn och unga. Barnbokslutet har som ambition att vara så kärnfullt som möjligt men garanterar inte en heltäckande beskrivning av allt som har skett under året som kopplas till barn och unga.

Sammanfattning

Att fastslå om barnen i Söderhamns kommun har fått en bättre eller sämre tillvaro under år 2022 är inte lika enkelt som föregående år.

Sammanställningen av nyckeltal visar att 7 av 13 nyckeltal har en positiv trend från senaste mätvärdet till året innan. Det är en förbättring från år 2021 då 3 indikatorer hade en positiv trend. Av de 11 nyckeltal som jämförs med liknande kommuner har Söderhamns kommun ett bättre utfall i 5 av 11 nyckeltal, vilket är en förbättring från år 2021 (4 av 10) men sämre än år 2020 (7 av 12).

Verksamheterna berättar dock fortfarande om den oroande utvecklingen när det gäller barn i utsatthet, utanförskap och bristande likvärdighet i skolan, som har belysts i tidigare barnbokslut. Bland annat insocialiseras fler barn och unga i kriminella nätverk i en allt tidigare ålder. Skolresultaten sjunker och skillnaderna mellan barn och skolor är stora. Många barn lever i familjer där föräldraomsorgen sviktar.

Att jobba förebyggande med tidiga insatser är avgörande för att ge alla barn och unga en chans att lyckas. Parallella satsningar på förebyggande arbete kommer att behöva ske under flera år framåt, då de akuta insatserna inte kommer att upphöra omedelbart då förebyggande arbete bedrivs.

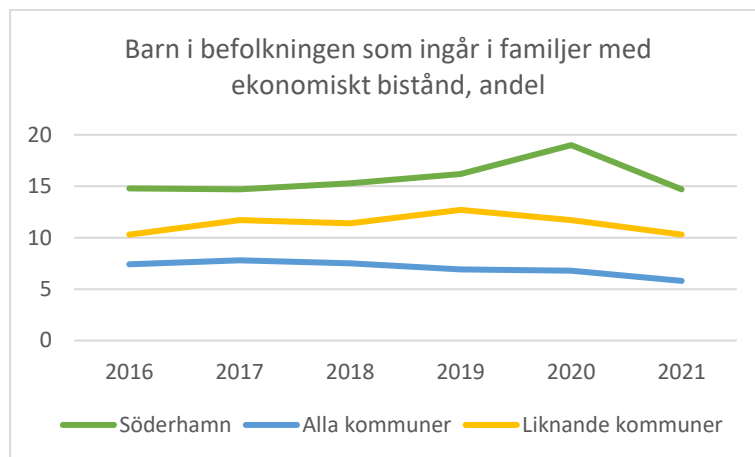

Situationen för barn och unga i Söderhamn - i siffror

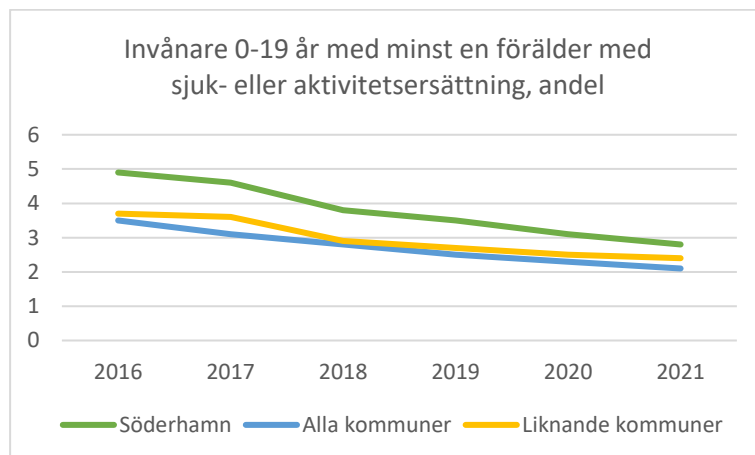
Nedan ges en beskrivning av de senaste siffrorna för väsentliga nyckeltal. Vissa nyckeltal har tillkommit och ersatt andra då de bedöms ge en mer heltäckande beskrivning. Kommentarer baseras på de senaste tillgängliga siffrorna.

Jämförelser sker med medelvärdet bland liknande kommuner med samma socioekonomiska struktur och medelvärdet i alla kommuner. I statistikdatabasen Kolada har Rådet för kommunala analyser (RKA) sammanställt ett antal kommuner som år 2021 hade samma socioekonomiska struktur som Söderhamn.

Ekonomisk utsatthet

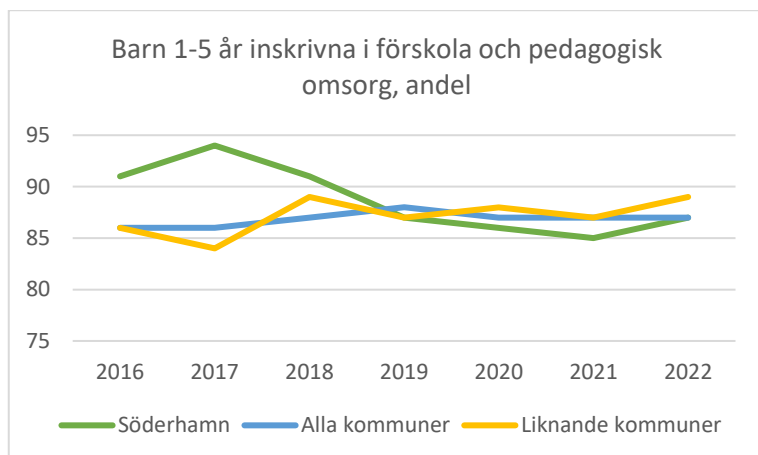

Andelen barn som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd är högre än liknande kommuner. Trenden är positiv. Siffran år 2021 i Söderhamn är 14.7. Det är önskvärt med en så låg siffra som möjligt.

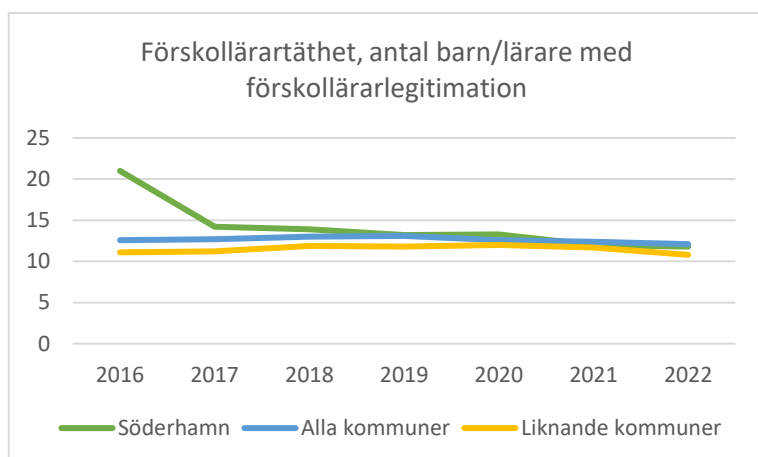

Andelen barn som minst har en förälder med sjuk- eller aktivitetsersättning är högre än liknande kommuner. Trenden är positiv. Siffran år 2021 i Söderhamn är 2.8. Det är önskvärt med en så låg siffra som möjligt.

Pedagogisk omsorg och utbildning

Andelen inskrivna barn i förskola och pedagogisk omsorg är lägre än liknande kommuner. Trenden är positiv. Siffran år 2022 i Söderhamn är 87,0. Det är önskvärt med en så hög siffra som möjligt.

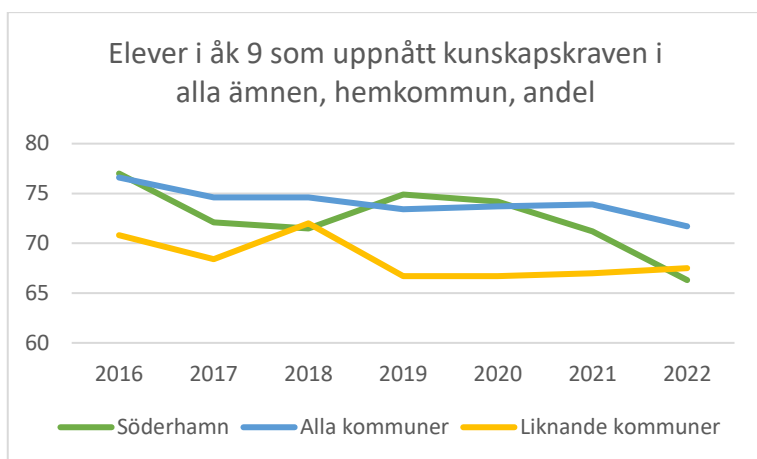

Förskollärartätheten är högre i Söderhamn jämfört med liknande kommuner och är något under medelvärdet i Sverige. Trenden är negativ. Siffran år 2022 i Söderhamn är 11,8. Det är önskvärt med en så hög siffra som möjligt.

Personaltäthet förskola: Kommungenomsnittet för förskolan är 5,2 barn per pedagog vilket är en förbättring med 0,1 procentenheter jämfört med år 2020. Riksgenomsnittet i Skolverkets mätning 2019 var 5,2 barn per pedagog.

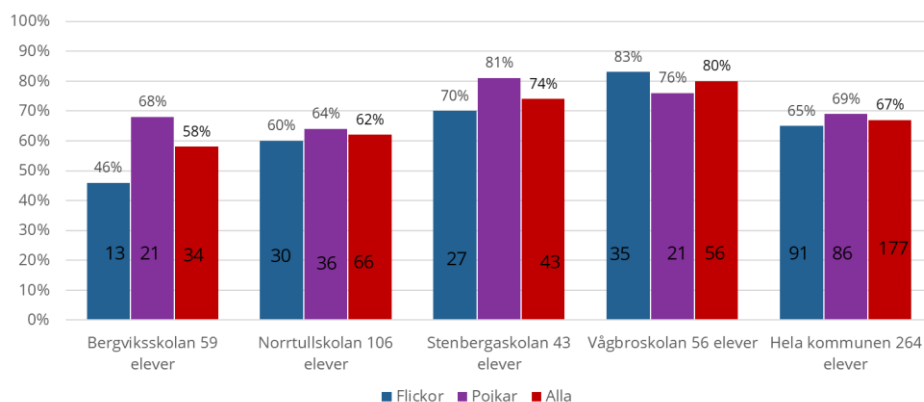

Behörigheten till yrkesprogram visar en negativ trend under år 2022, och jämfört med liknande kommuner är resultatet sämre. Siffran år 2022 i Söderhamn är 76,7. Det är önskvärt med en så hög siffra som möjligt.

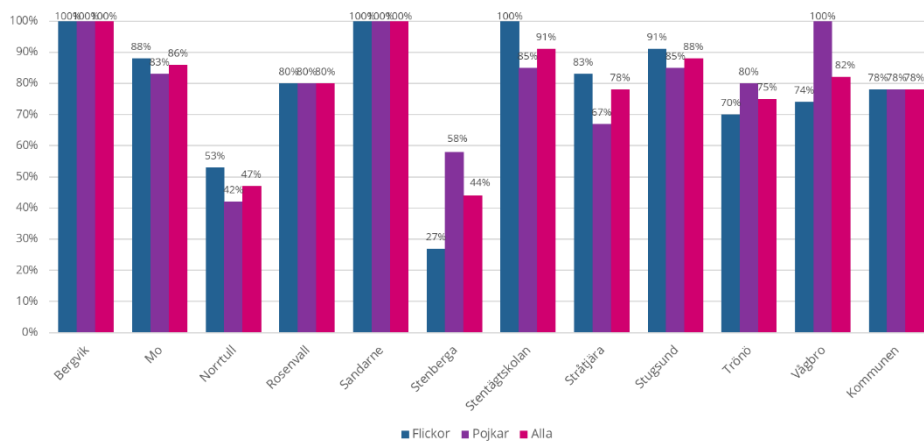
Andelen som uppnått kunskapskraven i alla ämnen sjunker. Söderhamns kommun presterar något sämre än riket och liknande kommuner. Siffran år 2022 i Söderhamn är 66,3. Det är önskvärt med en så hög siffra som möjligt.

Gymnasiebehörighet per skola årskurs 9

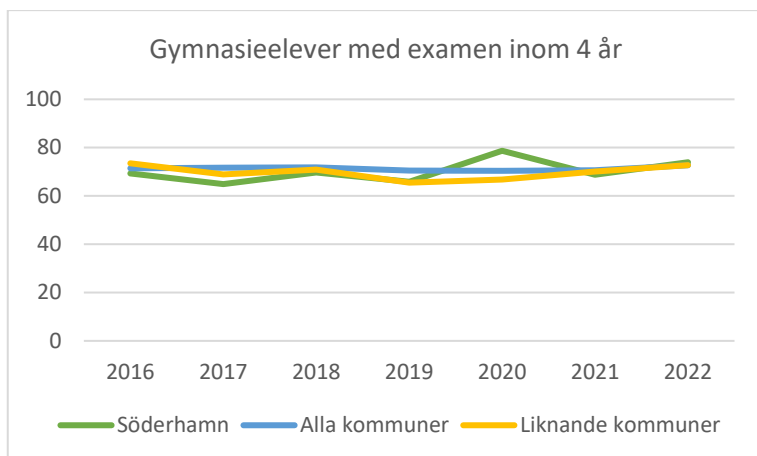

Skillnader mellan skolorna: lägst Bergviksskolan 58%, högst Vågbro 80%. För elever med modersmål svenska var andelen 71%, annat modersmål 57%.

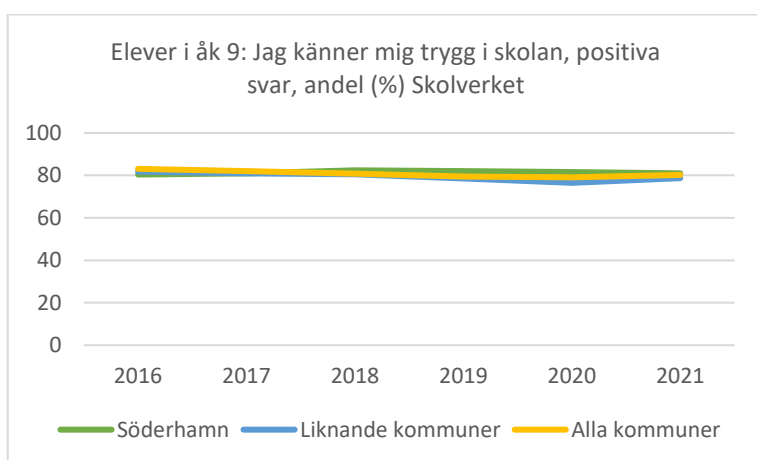
Gymnasiebehörighet per skola årskurs 6

Andelen elever i årskurs 6 som nådde gymnasiebehörighet var 79% höstterminen 2021. Vi har stora skillnader mellan skolorna. Lägst gymnasiebehörighet på Stenberga skola med 44% och högst i Trönö och Sandarne 100%. För elever med modersmål svenska var gymnasiebehörigheten 87%, elever med annat modersmål 51%.

Andelen elever som får en examen eller ett studiebevis inom 4 år ökar och är bättre jämfört med liknande kommuner och riket i stort. Siffran år 2022 i Söderhamn är 74. Det är önskvärt med en så hög siffra som möjligt.

Andelen elever som känner sig trygga i skolan sticker ut positivt sätt jämfört med liknande kommuner och övriga riket. Detta är Skolverkets egen undersökning. Siffran år 2021 i Söderhamn är 81. Det är önskvärt med en så hög siffra som möjligt.

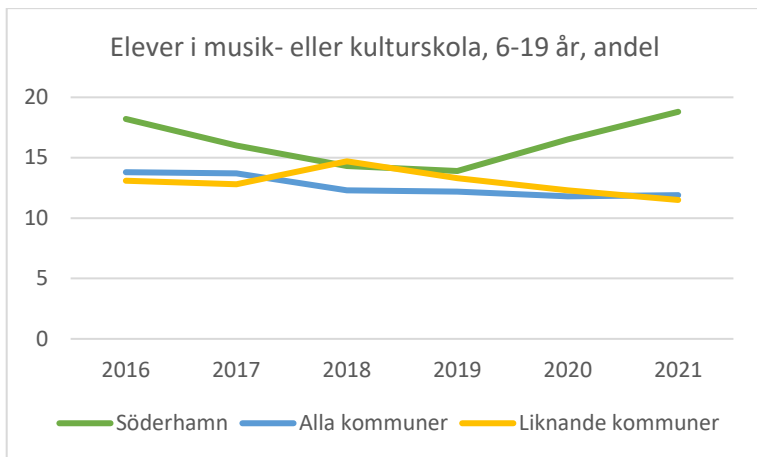
95%

... av eleverna känner trygghet och studiero i Barn och lärandes egen undersökning.

Frånvaro: Under vårterminen 2022 var 259 elever frånvarande >25% av skoltiden, 55 elever frånvarande >50% av skoltiden och 26 elever helt frånvarande från skolan.

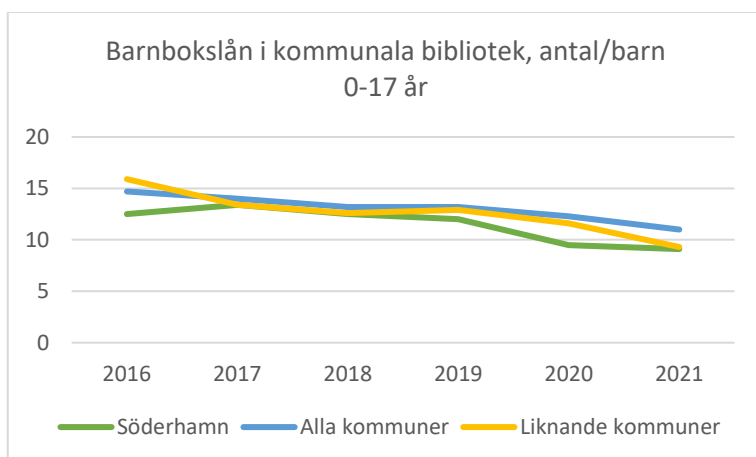
Kommunala aktivitetsansvaret (KAA): Under år 2022 har 59 ungdomar nyregistrerats hos KAA. Totalt inskrivna ungdomar i KAA april 2023 är 100 st.

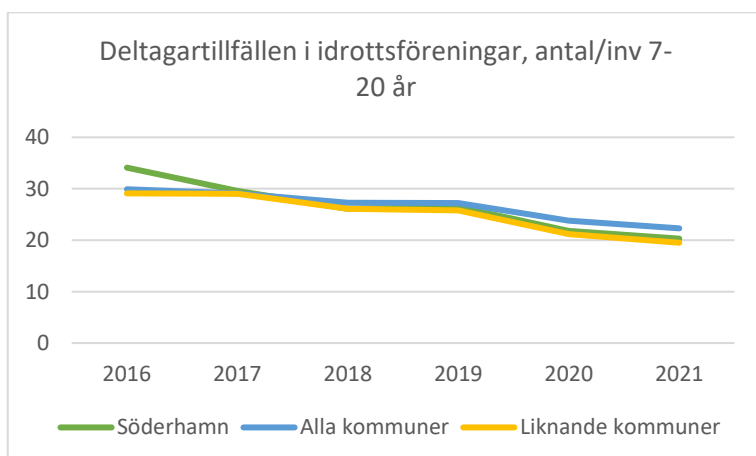

Söderhamns kommun har en högre andel elever i musik- eller kulturskola jämfört med liknande kommuner och riket i stort. Siffran år 2020 i Söderhamn är 18,8. Det är önskvärt med en så hög siffra som möjligt.

Elever som deltar i kulturskola: Kulturskolan har hösten 2022 tappat cirka 120 deltagare i Kulturskolan, jämfört med cirka 540 unika elever läsåret 20/21. Kulturskolans arbete med KULAN (Kultur i skolan) -projekt har nått 2327 barn/elever läsåret 20/21. Detta att jämföra med läsåret innan då de nådde 2101.

Söderhamns kommun har ett lägre antal barnbokslån jämfört med liknande kommuner och riket i stort. Trenden är negativ. Siffran år 2022 i Söderhamn är 9,1. Det är önskvärt med en så hög siffra som möjligt.

Deltagartillfällen i idrottsföreningar har en negativ trend såsom landet i övrigt. I relation till liknande kommuner är antalet högre och nästan lika högt som medelvärdet i riket. Siffran år 2022 i Söderhamn är 20,3. Det är önskvärt med en så hög siffra som möjligt.

Verksamhetsberättelser utifrån Barnkonventionens grundprinciper

Barnkonventionen är en naturlig del i många av kommunkoncernens verksamheter. År 2022s barnbokslut fokuserar till största del på aktiviteter och insatser genomförda under året. För mer utförliga beskrivningar om verksamheternas olika grundläggande uppdrag, hänvisas till barnbokslutet år 2020.

Ny organisation i Söderhamns kommunkoncern

Omorganisationen i Söderhamns kommunkoncern har haft påverkan på kommunens olika verksamheter. En central aspekt i omorganisationen var samla verksamheter som arbetar med barn och unga i samma sektor (Barn och lärande), vilket ger tydliga signaler att kommunen vill att alla barn ska lyckas och få möjligheter att välja sin egen framtid.

Samverkan och samarbeten kring barnet gynnas av att professionerna som arbetar med barnet både före, under och efter förskole- och skoltid befinner sig i en organisation med en ledning. Den samlade kompetensen kring barnet ger även bra förutsättningar för att både arbeta förebyggande och främjande och att arbeta med direkta åtgärder och insatser när det behövs.

Arbetet med att hitta goda samarbetsformer mellan skola, förskola och socialtjänst har påbörjats under året. *Skottlandsmodellen* har utvärderats för att se om det är ett arbetssätt som kan fungera i Söderhamns kommun. Under hösten har två workshoppar genomförts med alla chefer inom sektor Barn och lärande. Syftet med workshopparna har varit att utveckla samarbetsformer som främjar förebyggande arbete och tidiga insatser för barn och elever i Söderhamns kommun.

Covid-19-pandemin

Pandemin har fortsatt satt sina spår i barn och ungas vardag. I skolan ses en högre frånvaro bland elever vilket har gjort att det inte alltid gått att genomföra särskilt stöd och anpassningar i den omfattning som har behövts. På Verkstäderna är det lägre deltagarantal i lokalen. Inom socialtjänsten syns en ökning bland annat av ärenden våld i nära relation, omsorgssvikt i föräldraskapet, psykisk ohälsa och drogmissbruk som en följd av upphävandet av pandemirestriktionerna. Våld i nära relation är grunden till familjers många gånger utsatta situation och där inte minst barn och unga mår dåligt. Detta har ökat placeringskostnaderna.

Barn och lärande

Förskola och skola

Inom förskolan är det ett stort fokus på resultat och tidiga insatser. Alla rektorer har tillsammans med specialpedagogerna regelbundna barngenomgångar med sina arbetslag. Vidare sker arbete med att identifiera barn som skulle kunna vara i riskzon för hög frånvaro. Personalen följer upp frånvaron för barn som är hemma mycket från förskolan och kontakt tas med de som inte hör av sig. Inom skolan har satsningar genomförts för att förebygga och omhänderta oroande frånvaro. Socialtjänsten är en central samarbetspartner i arbetet kring barns frånvaro. De utvecklade samarbeten aktörerna emellan upplevs som mycket framgångsrika med ökad närvaro och bra utveckling hos barnen. Kännetecknen på framsteg är att alla rektorer berättar om god samverkan med socialtjänsten i pågående ärenden.

Satsningar på barn och elevhälsa har skett under år 2022, där flera kompetenser har utökats. Syftet är att kunna arbeta med tidiga insatser så att barnen ska lyckas och må bra i skolan. Effekterna av den förstärkta elevhälsan ger resultat. På kort sikt syns att alla elevhälsoteam har ett bra arbete med att främja elevernas närvaro och det möjliggör fler insatser i form av extra anpassningar och särskilt stöd.

Den segregation som förekommer i Söderhamn, med stora socio-ekonomiska skillnader mellan bostadsområdena, innebär även att det

finns förskolor och skolor med stor segregation. Det är stora skillnader mellan och inom skolor vilket ger olika förutsättningar för verksamheterna för att barnen ska lyckas. Kollegialt lärande sker på alla nivåer för att ge barn och elever likvärdiga förutsättningar att lyckas inom förskolan och skolan. Beslut om ny skolstruktur i syfte att skapa en mer likvärdig skola är ett viktigt beslut för att få bukt med problematiken.

Arbetet i projektet *Samverkan bästa skola* har fortsatt under år 2022. Syftet är även här att öka likvärdigheten och elevernas resultat.

Med förskolans och fritidshemmens medarbetare fortsätter arbetet med utbildning i språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, vilket ger resultat enligt rektorerna på förskolorna, där de ser ett mer medvetet arbete med språk- och kunskapsutveckling.

Individ och familjeomsorg

Under år 2022 har inflödet av nya ärenden varit stort. Det handlar ofta om ärenden med hög grad av komplexitet men omfattande behov.

Myndighet barn och unga har under året bland annat arbetat med att lotsa medborgare rätt, bjuda in till dialog och information, nätverksmöten, genomföra SIP samt anordna SIP-utbildningar. Fokus har även legat på att utveckla samverkan med bland annat Öppenvården, Polisen, Länsstyrelsen och kommunens Förebyggande enheten med flera.

Familjeteamet med flera har fortsatt att stärka upp kompetensen kring behandlingsinsatser runt våld genom utbildningar såsom samtal om våld, arbete med våldsutsatta samt förövare. Med stöd av den nya lagstiftning som stärker barnens rättigheter ligger behandlingsarbetets fokus på barnperspektivet och barnet.

Ett viktigt och omfattande arbete med utveckling av stöd på hemmaplan (intensivstöd) har pågått under året. Syftet är att stärka barn och föräldrar på hemmaplan genom råd och stöd, familjebehandling och akutinsatser. Vidare är syftet att där det är möjligt att minska antalet placeringar på förstärkt familjehem och HVB. Dessvärre har placeringarna av barn och unga markant ökat under året.

Familjeteamet arbetar med förbättrad folkhälsa och övriga prioriterade mål genom att ge stöd till föräldrar och barn i vardagen. Fokus är på att skapa och öka trygghet så att föräldrarna kan vara bra förebilder till sina barn. Barnen får stöttning i att gå i skolan och att ha fritidsaktiviteter. Föräldrar erbjuds deltagande i föräldragrupper vid behov alternativt familjebehandling/familjerådgivning. Detta gäller även för Familjecentralens arbete med tidiga och förebyggande insatser för barn och föräldrar.

Förebyggande enheten har påbörjat arbetet med fördjupad samverkan utifrån den nya kommunorganisationen och har börjat att etablera nya samarbetsformer samt upprätthålla de som fungerat väl sen tidigare. Arbetet med att stärka föräldraskapet och att bidra till att det förebyggande perspektivet får spridning, har fortsatt under året.

Detta åstadkoms bland annat genom fältning och föräldragrupper. I verksamheten finns även stöd och service som löper som en röd tråd utan att påverkas av flexibla omställningar. Dessa aktiviteter är; råd och stöd 0–20 år, trygghetstelefon 0–18 år, *Homies*, kontaktperson förskola/skola/fritid, SIG (Sociala insatsgruppen), medling unga lagöverträdare, information/föreläsningar, rådslag, *Drogfri skola*, team-/nätverksverksamhet samt handläggning av yttranden och ungdomstjänster. Syftet med verksamhetens arbete är att motverka social utestängning för barn och unga.

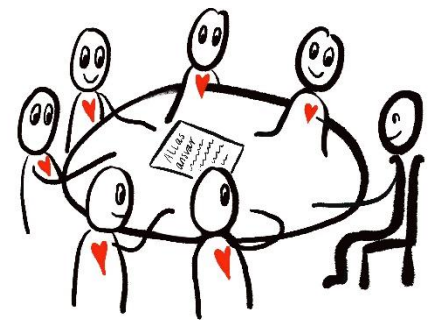

Integration och egenförsörjning

Det kommunövergripande programmet "Integration och egenförsörjning" syftar till att få fler i egenförsörjning och därmed bryta det sociala arvet som ofta är förekommande för barn till föräldrar som står utanför arbetsmarknaden. Under året har en överenskommelse mellan kommunen, Hälsinglands Utbildningsförbund och Arbetsförmedlingen har arbetats fram och blev klar i slutet av september. I arbetet med att ta fram överenskommelsen identifierades även två numerära mål för Integration- och egenförsörjningsprogrammet; 600 personer in i processen och 180 personer till arbete senast 2023-12-31.

Trygghet och brottsförebyggande arbete

Fler barn och unga insocialiseras i kriminella nätverk i en allt tidigare ålder. En ökad glorifiering av en kriminell livsstil kan skönjas. Norra stadsdelarna i kommunen är särskilt utsatta, där merparten av barnen har utlandsfödda föräldrar med språkproblematik. Narkotikahandling sker relativt öppet i Söderhamn vilket betyder att unga exponeras på ett särskilt riskfyllt sätt.

Polisen kartlägger årligen utsatta områden som präglas av olika sorters problematik. Under året har flera områden bedömts som mer problematiska än tidigare. I jämförelse med år 2021 hade ett område klassificering nivå 3 av maximalt 4, medan år 2022 har 8 områden klassificeringen nivå 3 samt ett område har klassificeringen nivå 4.

Polisen och Söderhamns kommun har tagit fram medborgarlöften med fokus på samverkan för att förebygga kriminalitet och drogmisbruk bland ungdomar. I handlingsplanen för år 2022 och 2023 ingår bland annat att förstärka samarbete kring tidiga bedömningar och eventuella insatser för ungdomar som riskerar i, eller redan befinner sig i, kriminalitet. Vidare ingår att förstärka samverkan polisen och socialtjänsten mot narkotikamisbruk med myndighetsgemensamma insatser med särskilt fokus på ungdomar. Ett skolteam bestående av skola, polis och Förebyggande enheten har löpande rådslag utifrån behov.

Samverkan med civilsamhället, samt mellan polis och kommunens verksamheter har utvecklats under året. Bland annat har kommunens Trygghetssamordnare organiserat en kyrksamverkan med Equmeniakyrkan, Norrtullkyrkan, Svenska kyrkan, Förebyggande enheten, Arbetsmarknadsenheten, kultur och fritidsverksamheterna, Fritidsbanken och RF SISU i Söderhamn. Syftet med samverkan är att identifiera barn och unga som riskerar, eller är i en uppstart till, ett kriminellt liv.

Under året har arbetet för ett tryggt centrum fortsatt med ordningsvakter och centrumvärdar i samverkan med andra aktörer
13 Barnbokslut Söderhamns kommun 2022

som månadsvis stämmer av lägesbilden i arbetsgruppen *Trygg i centrum*. Arbetsgruppen uppfattar läget i centrum som tryggt med undantag för enskilda händelser som hanterats. I december genomfördes en trygghetsvandring i centrum med bland annat förtroendevalda, polis och tjänstemän i syfte att identifiera förbättringsområden. Resultatet kommer att hanteras och bearbetas av lägesrådet under år 2023.

Kultur

Kulturskolan fortsätter arbetet med att få en likvärdig utbildning genom att bland annat skapa kurser i olika estetiska ämnen och genom kulturprojekt i alla skolformer. Satsningar har genomförts mot glesbygdsområden, socioekonomiskt utmanande områden och nysvenskar, så att de ska hitta till Kulturskolans arenor. Syfte är att de ska få en likvärdig möjlighet till fritid och konstnärlig utbildning. Inom dessa områden har antalet elever sjunkit då många ej har möjlighet att delta i undervisning efter skoltid.

En lyckad satsning har gjorts på att boka in evenemang och workshopar med tidigare elever på Kulturskolan, som numera arbetar som musiker, för att ge de yngre eleverna förebilder som inte är så långt ifrån deras egen ålder.

Arvfondsprojektet *Ungas inflytande i Kulturskola* är en viktig satsning som påbörjats för att kunna leva upp till Barnkonventionen på ett bättre sätt. Arbetet samordnas av en länsgemensam projektanställning som även syftar till att utveckla pedagogernas förmågor och kompetenser.

Projektet *Skapande skola* syftar till att skapa likvärdiga förutsättningar för barn och unga att ta del av kultur, såsom föreställningar och skolbio. Aktiviteterna genomförs genom skolan vilket innebär att det inte spelar någon roll vad eleverna har för förutsättningar i övrigt. Projektet finansieras genom statliga medel, för läsåret HT22/VT23 har ytterligare 1 000 000 kr beviljats.

Fritid

Verkstäderna har under året arrangerat *School's Out*, även *Game night*, vattenhinderbana, Valborg på Stenbacken, julfilmsfestival och jullovsfiske. Genom *Be smart* har verksamheten också erbjudit kostnadsfritt badkort för ungdomar som väljer bort alkohol, narkotika och tobak.

Investeringar i Verkstädernas lokal har genomförts med hjälp av projektet *Stärka Söderhamn*. Föreläsningar för skolor och vårdnadshavare om nätmobbning, kostnadsfri bio för ungdomar och Lussefest med trollkarl har också kunnat genomföras inom ramen för projektet.

Projektet *Motkraft* startades under året, vilket syftar till att stötta civilsamhällets arbete att bekämpa de krafter som påverkar Söderhamn i negativ riktning. Tillhörighet och samverkan är en utgångspunkt och projektet bidrar till att stödja och synliggöra förebyggande insatser som gör skillnad för barn och unga inom föreningslivet. Målet är att på sikt öka folkhälsan till följd av ökad inkludering, trygghet och känsla av sammanhang.

Sportveckan genomfördes under sommaren med hjälp av feriearbetande ungdomar och föreningslivet.

Fritidsbanken har haft sin verksamhet öppen tre dagar i veckan och frekvensen av utlåning ökar kontinuerligt, särskilt under juledigheten.

Biblioteket

Kulturrådet beviljade biblioteksverksamheten 900 000 kr för projektet *Stärka bibliotek* under året. En del i projektet är att arbeta med att öka tillgängligheten till biblioteket för nyanlända och andra med utländsk bakgrund, som ofta har begränsade kunskaper i svenska språket. Vidare läggs fokus på kompetenshöjning för medarbetare kring detta ämne. Den andra delen i projektet är att utöka arbetet med evenemang och programverksamhet för barn och unga kopplade till litteratur och läsning. Inköp av en lådcykel är också en del i projektet vilket är ett sätt att öka möjligheten att nå fler och ett sätt att ta biblioteket utanför det traditionella rummet.

Tillsammans med investeringsbidrag från KUS-miljonen, har ovanstående projekt möjliggjort investeringar i omgestaltning, nya bokhyllor och boktråg på barnavdelningen. Satsningen har resulterat i fler besök av familjer.

Vidare fortsätter bibliotekets samarbete med Barnhälsovården där barnbibliotekarierna träffar nästan alla 6 månaders-bebisar med föräldrar och informerar språkutveckling och vikten av att läsa för sitt barn. Barnet får även en presentbok vilket för somliga är den första boken i hemmet.

Samarbetet med Kulturskolan har återupptagits under året där sagolek och dramaäventyr har erbjudits på biblioteket under lovet. I samarbetet med Verkstädernas aktivitetsvagn skickade biblioteket med *Sommarjakten* och en boklåda. Tillsammans med *KomTek* medverkade verksamheten även på *School`s Out*. Biblioteket samverkade även med kulturverksamheten vid invigningen av muséets sommarutställning, *Maja och hennes vänner*.

Konsumentvägledning

Genom bland annat skolan erbjuds barn och unga vägledning i hur de kan hantera sin privatekonomi för att undvika att hamna i ekonomiska svårigheter när de blir vuxna. Konsumentvägledningen har under året haft ett gemensamt arbete med Sparbanksstiftelsen i syfte att ge förutsättningar till att motverka att ungdomar hamnar i skuld. Föreläsningar har bland annat skett för elever på Staffangymnasiet.

Samhällsbyggnad

Söderhamns kommuns Översiktsplan redogör för hur barnperspektiv ska omsättas i den fysiska planeringen. Barnperspektivet ska sedan genomsyra alla typer av beslut rörande kommunens detaljplaner. Detaljplanen anger ramen för hur ett specifikt område kan användas och den påverkar därmed barns livsmiljöer. I detaljplaneprocessen handlar barns rättigheter bland annat om att skapa goda livsmiljöer för alla barn att kunna utvecklas och må bra i. Vid framtagandet av detaljplaner involveras barn i ett tidigt skede och då beaktas aspekter såsom goda kvaliteter i utemiljö, trygga trafikmiljöer, tillgång till lek och rekreation eller närhet till förskola och skola.

En utåtblick hos Rädda barnen

Rädda barnen i Söderhamn erbjuder bland annat läxhjälp till barn och unga samt olika aktiviteter tillsammans med familjer. Familjer som annars inte har råd att genomföra aktiviteter med sina barn. Rädda Barnens bedömning är att cirka 100 barn i Söderhamn lever i familjer där det inte finns råd att betala till exempel medlemsavgifter till en förening eller kulturskolan. En tendens som märks bland annat på läxhjälpen är att barnen inte får tillräckligt med mat hemma.

Slutsatser

Alla barn har rätt till trygga uppväxtvillkor och att kunna utvecklas till sin fulla potential. Undersökningar visar dock att ojämlikheten bland barn i Sverige är stor och ökar inom flera områden, bland annat avseende hälsa, ekonomi och skolresultat.

Barnombudsmannen i samband med publicering av sin årsrapport.
<https://www.barnombudsmannen.se/aktuellt/arsrapport-2023/>

Söderhamns kommun är inget undantag i koppling till Barnombudsmannens citat ovan, utan bekräftar bilden av en oroande utveckling inom samhället. I Söderhamn gäller det barn i utsatthet, utanförskap och likvärdighet i skolan, som har belysts i tidigare barnbokslut. Bland annat insocialiseras fler barn och unga i kriminella nätverk i en allt tidigare ålder. De norra stadsdelarna är särskilt utsatta. Skillnaderna i betygsresultat mellan elever och skolor kvarstår. Många barn lever i familjer där föräldraomsorgen sviktar.

Som bokslutet belyser pågår omfattande arbete, ofta med mycket positiva resultat, för att motverka den dystra utvecklingen. Förbättrad samverkan och mer fokus på tidiga insatser för att förbättra barnens situation finns det många goda exempel på.

Den stora utmaningen som uttrycks från många verksamheter är att de tillgängliga resurserna inte matcher behovet av tidiga och förebyggande insatser. Detta belyses bland annat i den granskning om kommunens brottsförebyggande arbete, som de förtroendevalda revisorerna i Söderhamns kommun gav KPMG i uppdrag att genomföra. Det saknas tid och personal för att kunna erbjuda högre närvaro och stöd för barn och familjer som behöver det. Vilket ses som en förutsättning för att kunna fånga upp barn och familjer i tid. Granskningen visar dock att det finns tillräckliga resurser utifrån kommande lagstiftning inom området.

Det kvarstår också arbete för att utveckla barnrättsarbetet på en kommunövergripande nivå. Bland annat systematiseringen av barnkonsekvensanalyser som underlag för beslut på alla nivåer samt att öka kunskapen om Barnkonventionen och barnrättsarbete bland politiker och medarbetare i hela kommunkoncernen.

Barn och unga som riskerar att hamna i utanförskap, behöver upptäckas så tidigt som möjligt för att tillgodose behovet av stöd till familj och nätverk för att motverka framtida utanförskap. Detta belyses i nedanstående citat från Barnombudsmannen.

”

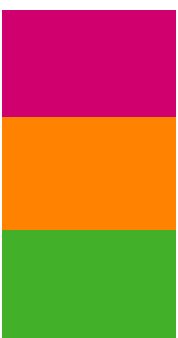
Allvarlig och grov brottslighet både drabbar och utförs av barn. Om samhället ska kunna bryta denna utveckling krävs en perspektivförskjutning från repressiva åtgärder till tidiga förebyggande insatser för barn. Ett framgångsrikt brottsförebyggande arbete startar tidigt i barnets liv. Samhällets förmåga att upptäcka barn som växer upp i våld och försummelse måste stärkas och därefter måste de få rätt stöd och insatser.

Barnombudsmannen i samband med publicering av årsrapport.
<https://www.barnombudsmannen.se/aktuellt/arsrapport-2023/>

”

Avslutningsvis presenteras de rekommendationer som framkommer i Barnombudsmannens årsrapport. Dessa är generella ur ett nationellt perspektiv och beskrivs på en övergripande rubriknivå. För att se förslagen och rekommendationerna i sin helhet hänvisas till Barnombudsmannens årsrapport 2023.

- En socialtjänstlagstiftning som utgår från ett barnrättsperspektiv.
- Ökad kunskap och förbättrat skyddsnät för barn.
- Förstärk barnrättsperspektivet i hela hälso- och sjukvården inklusive tandvården.
- Öka kunskapen om barn som far illa och skyldigheten att anmäla till socialnämnden att barn far illa.
- Stärk barns rätt till förskola.

Telefon: 0270-750 00
E-post: kundtjanst@soderhamn.se

Postadress:
Söderhamns kommun
826 80 Söderhamn

www.soderhamn.se

**Söderhamns
kommun**